

Ek-2: Endeks Kuralları

İşbu *TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi) İhracat Endeksi Kuralları*, Borsa İstanbul A.Ş. (Borsa İstanbul) ile Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) arasında **14/09/2018** tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiş olan Endeks Hesaplama Sözleşmesine (Sözleşme) istinaden oluşturulmuş olup, **14/09/2018** tarihinden itibaren söz konusu Sözleşmenin ayrılmaz parçasıdır.

TİM (TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ) İHRACAT ENDEKSİ TEMEL KURALLARI

1 AMAÇ

TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi) İhracat Endeksi (Endeks), Borsa İstanbul'da işlem gören, Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından ilan edilen "TİM İlk 1000 Listesi"nde yer alan veya yıllık finansal raporlarındaki ihracat tutarı söz konusu listenin son sırasında yer alan şirketin ihracat tutarından yüksek olan şirketlerin paylarının fiyat ve getiri performanslarının ölçülmesi amacıyla oluşturulmuştur.

2 YÖNETİM

- 2.1.** Endeks kapsamında bulunacak payların seçimi ve değişikliklere ilişkin duyurular TİM tarafından yapılır.
- 2.2.** Endeksin hesaplanması, sürekliliğinin sağlanması ve verilerin sunulmasına yönelik işlemler Borsa İstanbul tarafından yapılır.
- 2.3.** "TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi) İhracat Endeksi Temel Kuralları", Sözleşmeye aykırı bir hüküm içermemek koşuluyla, sözleşmenin yeniden tanzimine gerek olmaksızın TİM ve Borsa İstanbul'un ortak kararıyla yeniden düzenlenebilir.
- 2.4.** Temel Kurallar kapsamında düzenlenmemiş her konuda yapılacak uygulama Borsa İstanbul Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.
- 2.5.** Dönemsel değişikliklerde kullanılacak kamuya ilan edilmiş "TİM İlk 1000 Listesi" en geç Mart ayının son işlem günü TİM tarafından Borsa İstanbul'a iletilir.

3 ENDEKS HESAPLAMAYA BAŞLAMA

Endeksin başlangıç tarihi **31/01/2013** olup, bu tarihteki başlangıç değeri **1000**'dir. Endeks **14/09/2018** tarihinden itibaren eş anlı verilerden hesaplanmaya ve yayınlanmaya başlanmıştır.

14/09/2018 tarihi itibarıyla Endeks kapsamında yer alacak paylar, 2018 yılı Ocak, Şubat ve Mart aylarındaki Fiili Dolaşımdaki Paylarının Piyasa Değerleri yerine, **31/08/2018** tarihi itibarıyla son 3 aydaki Fiili Dolaşımdaki Payların Piyasa Değeri ortalaması dikkate alınarak belirlenmiştir.

Endeksin **31/01/2013** – **13/09/2018** tarihleri arasındaki değerleri, **14/09/2018** tarihi itibarıyla endeks kapsamında bulunan payların ilgili günlerdeki kapanış fiyatları üzerinden hesaplanmıştır. Bu dönemde endeks hesaplanırken paylara Ağırlık Eşiği uygulanmamış,

Ek-2: Endeks Kuralları

Sınırlama Oranı ise 3 ayda bir (Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarının ilk işgünleri) ve endekse pay giriş/çıkışı olduğu günlerde uygulanmıştır.

4 TANIMLAR VE GENEL KURALLAR

4.1. Piyasa Değeri

Piyasa değeri, sermayeyi temsil eden toplam pay sayısının (esas sermaye sisteminde yapılan sermaye artırımlarında sermayenin tescil ve ilanına kadar Merkezi Kayıt Kuruluşu'nda (MKK) oluşturulan geçici paylar da dahil olmak üzere) pay fiyatı ile çarpılması suretiyle hesaplanır.

4.2. Fiili Dolaşımdaki Pay Oranı

Fiili dolaşımdaki pay oranı, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından, Borsa İstanbul piyasalarında işlem gören payların halka açıklık oranlarını gösterir bir kavram olarak tanımlanmış olup, MKK tarafından hesaplanarak ilan edilir.

Endeks hesaplamasında Borsa İstanbul'un kendi endekslerinde kullanılan Fiili Dolaşımdaki Pay Oranları aynen kullanılır.

4.3. Fiili Dolaşımdaki Payların Piyasa Değeri

Fiili Dolaşımdaki Payların Piyasa Değeri, Piyasa Değeri'nin Fiili Dolaşımdaki Pay Oranı ile çarpılması suretiyle hesaplanır.

4.4. A, B, C ve D Listeleri

A, B, C ve D Listeleri, Borsa İstanbul'da işlem gören payların SPK tarafından belirlenmiş kriterlere göre değerlendirilmesi suretiyle oluşturulan, alım satım esasları farklılaştırılmış ve farklı tedbirlerin uygulandığı listeleri ifade eder.

Endeks hesaplamasında Borsa İstanbul'un kendi endekslerinde kullanılan Liste bilgisi aynen kullanılır.

4.5. Döviz Kuru

T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen Döviz Alış kurlarını ifade eder.

4.6. Endeksin Versiyonları

Endeks, Fiyat ve Getiri olarak, TL, ABD\$ ve Euro bazında hesaplanır.

Endeksin ABD\$ ve Euro versiyonlarının hesaplanmasında T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen Döviz Alış kurları kullanılır.

Fiyat Endeksi ve Getiri Endeksi arasındaki tek fark nakit temettü ödemelerinde ortaya çıkar. Nakit temettü ödemelerinde; Getiri Endeksinin bölen değerinde ödenen temettünün endekse dahil paylara ağırlıkları oranında yatırıldığı varsayımıyla düzeltme yapılırken, Fiyat Endeksinin bölen değerinde ödenen temettünün portföy dışına çıkarıldığı varsayımıyla düzeltme yapılmaz.

4.7. Kapsam Dışı Paylar

Aşağıdaki paylar kapsam dışındadır.

Ek-2: Endeks Kuralları

- a) Borsa İstanbul Gelişen İşletmeler Pazarı, Yakın İzleme Pazarı, Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı, Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı ve Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda işlem gören paylar,
- b) C ve D Listelerinde yer alan paylar,

4.8. Kapsam Dışı Sektörler

Aşağıdaki sektörlerin dışında faaliyet gösteren şirketlerin payları kapsam dışındadır.

- Tarım ve Hayvancılık, Avcılık ve İlgili Faaliyetler,
- Ormancılık ve Tomrukçuluk,
- Balıkçılık ve Su Ürünleri,
- Kömür ve Linyit Madenciliği,
- Ham Petrol ve Doğalgaz Çıkartılması,
- Metal Cevheri Madenciliği,
- Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı,
- Madenciliği Destekleyici Faaliyetler,
- Madencilik ve Taş Ocakçılığı,
- Gıda, İçecek ve Tütün,
- Tekstil, Giyim Eşyası ve Deri,
- Orman Ürünleri ve Mobilya,
- Kağıt ve Kağıt Ürünleri, Basım ve Yayın,
- Kimya, İlaç, Petrol, Lastik ve Plastik Ürünler,
- Taş ve Toprağa Dayalı,
- Ana Metal Sanayi,
- Metal Eşya, Makine, Elektrikli Cihazlar ve Ulaşım Araçları,
- Diğer İmalat Sanayi,
- Savunma,

4.9. Endeks Dönemi

İlan edilen “TİM İlk 1000 Listesi”ne bağlı olarak endeksin kapsamında yapılan dönemsel değişikliklerin geçerli olacağı dönemi ifade eder.

Mayıs-Nisan olmak üzere yılda 1 endeks dönemi vardır.

4.10. Dönemsel Değişikliklerin İlanı

Endeksin kapsamında dönemsel olarak yapılacak değişiklikler ilgili Endeks Dönemi başından en az 1 iş günü önce ilan edilir.

4.11. Endekslerin Hesaplanma ve Yayım Saatleri

Ek-2: Endeks Kuralları

TL Fiyat Endeksi Borsa İstanbul'un seans saatleri süresince her 10 saniyede bir hesaplanır ve eşanlı olarak yayımlanır.

TL Getiri Endeksi ile Fiyat ve Getiri endekslerinin ABD\$ ve Euro versiyonları ise her günün sonunda bir kez hesaplanır ve yayımlanır.

4.12. Veri Hassasiyetleri

	VERİ HASSASİYETLERİ
Endeks Değerleri	Tam sayıdan sonra 2 hane
Endeks Bölen Değerleri	Tam sayıdan sonra 8 hane
Fiili Dolaşımdaki Pay Oranları FDPO (%)	FDPO < %1 ise tam sayıdan sonra 2 hane, FDPO >= %1 ise tam sayı
Katsayı	Tam sayıdan sonra 12 hane

4.13. Katsayı

Payın endeks içindeki ağırlığını ayarlamaya yarayan 0'dan büyük, 1'den küçük veya 1'e eşit bir sayıdır. Payın endekste ağırlığı, belirlenmiş sınırlama oranından küçükse katsayı 1'e eşittir, büyükse payın endeks içindeki ağırlığının sınırlama oranına indirilmesini sağlayacak sayıdır.

4.14. Sınırlama Parametreleri

Sınırlama Oranı, sınırlama yöntemi uygulandığında payın endeks içindeki ağırlığının sınırını belirleyen orandır.

Ağırlık Eşiği, payın herhangi bir işlem günü sonunda endeks içinde sahip olabileceği ağırlığın üst sınırını belirleyen orandır.

Endeksin Sınırlama Oranı ve Ağırlık Eşiği aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ENDEKS	SINIRLAMA ORANI	AĞIRLIK EŞİĞİ
TİM Endeksi	% 10	% 13

4.15. Sınırlama Yöntemi

Sınırlamada aşağıdaki yöntem uygulanır.

Tüm sınırlamalar, takip eden işlem günü için geçerli özsermaye hali işlemleri, fiili dolaşımdaki pay oranı değişiklikleri ve kapsam değişiklikleri gibi tüm endeks işlemleri yapıldıktan sonra gerçekleştirilir.

Endeksin kapsamında değişiklik olduğunda varsa sınırlamalar kaldırılarak endeks kapsamında yer alan payların ağırlıkları kontrol edilir. Ağırlığı Sınırlama Oranından büyük olan paylar varsa, payların ağırlıkları katsayılar aracılığıyla Sınırlama Oranına çekilir.

Mayıs, Ağustos, Kasım ve Şubat ayları başından itibaren geçerli olacak şekilde, varsa endeks kapsamındaki değişiklikler yapıldıktan sonra, öncelikle sınırlama yapılmadan (varsa sınırlama kaldırılarak) endeks kapsamında yer alan payların ağırlıkları kontrol edilir. Ağırlığı sınırlama oranından büyük olan pay varsa, payın ağırlığı katsayı aracılığıyla sınırlama oranına çekilir.

Ayrıca her işlem günü sonunda, tüm endeks işlemleri yapıldıktan sonra, endeks kapsamında yer alan payların ağırlıkları, varsa sınırlamalar kaldırılmadan, kontrol edilir. Ağırlığı endeksin

Ek-2: Endeks Kuralları

Ağırlık Eşliğini aşan paylar varsa, sınırlamalar kaldırılarak ağırlıkları katsayılar aracılığıyla Sınırlama Oranına çekilir.

4.16. Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP)

Sermaye piyasası ve Borsa mevzuatı uyarınca kamuya açıklanması gereken bildirimlerin elektronik imzalı olarak iletildiği ve www.kap.gov.tr internet adresinden kamuya duyurulduğu elektronik sistemi ifade eder.

5 HESAPLAMA YÖNTEMİ VE DÜZELTME

5.1. Endeksin hesaplanmasında Borsa İstanbul tarafından kayda alınan en son fiyatlar kullanılır.

5.2. Endeks, kapsamında bulunan payların fiili dolaşımında bulunan kısmının piyasa değerleri ile ağırlıklı olarak hesaplanır.

Endeksin hesaplanmasında aşağıdaki formül kullanılır:

$$E_t = \frac{\sum_{i=1}^n (F_{it} / D_t) * N_{it} * H_{it} * K_{it}}{B_t}$$

E_t = Endeksin t zamandaki değeri

n = Endekse dahil olan pay (şirket) sayısı

F_{it} = “i” nci payın t zamandaki fiyatı

N_{it} = “i” nci payın t zamandaki toplam sayısı

H_{it} = “i” nci payın t zamandaki endeks hesaplamasında kullanılan fiili dolaşımında bulunan kısmının toplam pay sayısına oranı

K_{it} = “i” nci payın t zamandaki katsayısı

D_t = Endeksin döviz kurunun t zamandaki değeri

B_t = Endeksin t zamandaki bölen değeri

5.3. Endekste Düzeltme:

Madde 5.4’te sayılan durumlar nedeniyle endeks formülünün payında değişiklik meydana gelmesi halinde; endeksin bölen değerinde düzeltme yapılarak devamlılık sağlanır.

Endeksin düzeltilmiş bölen değeri aşağıdaki formül ile hesaplanır:

$$B_{t+1} = \left(1 + \frac{\Delta PD}{PD_t} \right) * B_t$$

B_{t+1} = t+1 gününde kullanılacak düzeltilmiş bölen değer

ΔPD = Madde 5.4’te tanımlanan durumlar nedeniyle payların fiili dolaşımında bulunan kısmının katsayılı piyasa değerinde meydana gelen toplam değişiklik

PD_t = “t” günü endeks kapsamındaki payların fiili dolaşımında bulunan kısmının kapanış fiyatından hesaplanan katsayılı toplam piyasa değeri

Ek-2: Endeks Kuralları

$B_t = \text{”t” günü bölen değeri}$

İşlem gören Şirketlerin sermaye artırımını ve/veya temettü demelerinin Türk Lirasından farklı bir para birimi cinsinden gerçekleştirilmesi halinde, endeksin bölen değerinin düzeltilmesinde, ilgili işlemin başlangıç tarihinden bir önceki iş gününe ait döviz kuru ile Türk Lirasına çevrilen tutarlar kullanılır.

Endeksin bölen değerinde düzeltme yapılmasını gerektiren durumlar ve düzeltmenin yapılma zamanları:

Şirketlerin bildirimlerine dayanılarak endekste düzeltme yapılması gereken faaliyet türleri ile ilgili olarak, ilgili bildirim söz konusu faaliyetin gerçekleşme tarihinden bir önceki iş günü en geç saat 16:30’a kadar (yarım gün ise en geç saat 12:00’a kadar) Kamuyu Aydınlatma Platformu’nda (KAP) yayımlanmış olması gerekir. Aksi takdirde ilgili düzeltme, bildirim KAP’ta yayımlandığı günü takip eden ikinci iş günü geçerli olacak Şekilde yapılır.

Bir sonraki iş günü başlayacak Şirket faaliyetlerine ilişkin liste, her gün saat 16:30 (yarım gün ise saat 12:00) itibarıyla kesinleştirilerek KAP’ta ilan edilir.

Nakit temettü ödemesi dışındaki bütün düzeltmeler hem fiyat hem de getiri endekslerinde yapılır.

a) Nakit temettü demesi:

Düzeltme temettü ödemeye başlama tarihinde, net temettü tutarı dikkate alınarak sadece getiri endeksinde yapılır.

b) Rüçhan hakkı kullanılarak nakit karşılığı sermaye artırımını:

i) Payın hem son kapanış fiyatı, hem de temettü ve bedelsiz hakkı kullanılmış olarak hesaplanan fiyatı rüçhan hakkı kullandırma fiyatına eşit veya daha yüksekse:

Düzeltme, rüçhan hakkı kullanımı başlama tarihinde geçerli olacak Şekilde yapılır.

ii) Payın son kapanış fiyatı ve/veya temettü ve bedelsiz hakkı kullanılmış olarak hesaplanan fiyatı rüçhan hakkı kullandırma fiyatının altındaysa:

Bedelli artırım tutarına ilişkin düzeltme, rüçhan hakkı kullanımı ve kalan payların Birincil Piyasa’da satışını müteakip sermaye artırım sürecinin tamamlandığının KAP’ta yayımlandığı günü takip eden iş günü geçerli olacak Şekilde yapılır.

c) Rüçhan hakkı kullanılmayarak nakit karşılığı sermaye artırımını:

i) Artırılan sermayeyi temsil eden payların tahsisli olarak satılması halinde düzeltme, satış işleminin bitiş tarihini takip eden iş günü geçerli olacak Şekilde yapılır.

ii) Artırılan sermayeyi temsil eden payların halka arz edilmesi halinde düzeltme, satış işleminin bitiş tarihini takip eden dördüncü iş günü geçerli olacak Şekilde yapılır.

) Endekse yeni pay alınması:

Ek-2: Endeks Kuralları

Düzeltilme, yeni payın endekse alındığı gün geçerli olacak şekilde yapılır.

d) Endeksten pay çıkarılması:

Düzeltilme, payın endeksten çıkarıldığı gün geçerli olacak şekilde yapılır.

e) Fiili dolaşımdaki pay oranının değişmesi:

MKK tarafından haftanın son iş günü için ilan edilen fiili dolaşımdaki pay oranlarındaki değişimler takip edilerek, sermaye artırımını süreci nedeniyle meydana gelenler dışında diğer nedenlerle oluşan değişimlerin büyüklüğüne bakılır.

Fiili dolaşımdaki pay oranı;

- %50 ve daha küçükse ve oranda 5 puan veya daha fazla bir değişim varsa,

- %50'den daha büyükse ve oranda 10 puan veya daha fazla bir değişim varsa

düzeltilme, takip eden haftanın üçüncü iş günü geçerli olacak şekilde yapılır. İki veya daha az iş gününden oluşan haftalar için fiili dolaşımdaki pay oranı değişikliği yapılmaz. ğ ve h maddelerine göre pay sayısının değiştirilmesi durumunda fiili dolaşımdaki pay oranı da MKK tarafından açıklanan son veri dikkate alınarak değiştirilir.

Ortakların sahip olduğu payların, halka arz edilmesi halinde satış işleminin bitiş tarihini takip eden dördüncü iş günü geçerli olacak şekilde fiili dolaşımdaki pay oranı değişikliği yapılır.

Gerekli görülmesi halinde Borsa İstanbul Genel Müdürlük kararı ile fiili dolaşımdaki pay oranlarında değişiklik yapılabilir.

f) Şirketlerin birleşmesi:

Düzeltilme, birleşme nedeniyle ihraç edilen kaydi payların dağıtım tarihinde geçerli olacak şekilde yapılır.

g) Şirketin bölünmesi:

Düzeltilme, bölünme nedeniyle ihraç edilen kaydi payların dağıtım tarihinde geçerli olacak şekilde yapılır.

ğ) Halka arzlarda satışa hazır bekletilen payların satışı:

Düzeltilme, satışa ilişkin KAP'ta yayımlanan bildirim dikkate alınarak, satışın yapıldığı ayı takip eden ayın dördüncü iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

h) Birden fazla payı ayrı sıralarda işlem gören şirketlerde işlem gören payların sayısını değiştiren pay dönüşümü:

Düzeltilme, pay dönüşümünün yapıldığına ilişkin açıklamanın KAP'ta yayımlandığı günü takip eden iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

5.4. Hesaplanmış endeks değerlerinde geriye dönük düzeltme:

Eş anlı hesaplanarak ilan edilmiş olan endeks değerlerinde geriye dönük düzeltme yapılmaz. Gün sonunda hesaplanarak ilan edilmiş olan endeks değerlerinde geriye dönük düzeltme ise TİM'nin uyarısı ve/veya Borsa'nın tespiti akabinde Borsa'nın kararı ile yapılabilir.

Ek-2: Endeks Kuralları

6 DÖNEMSEL DEĞİŞİKLİKLER

- 6.1.** Mart ayının son işlem günü itibarıyla, ilan edilmiş son “TİM İlk 1000 Listesi”nde yer alan, kapsam dışı paylardan olmayan ve Ocak, Şubat ve Mart aylarında Fiili Dolaşımdaki Paylarının Piyasa Değerlerinin günlük ortalaması 50 milyon TL’nin üzerinde olan şirketlerin payları endekse alınır.
- 6.2.** Söz konusu “TİM İlk 1000 Listesi”nde yer almayan, ancak KAP’da ilan edilmiş son yıllık finansal raporlarındaki ihracat tutarı listenin son sırasındaki şirketin ihracat tutarından yüksek olan, kapsam dışı paylardan ve kapsam dışı sektörlerden olmayan, Ocak, Şubat ve Mart aylarında Fiili Dolaşımdaki Paylarının Piyasa Değerlerinin günlük ortalaması 50 milyon TL’nin üzerinde olan şirketlerin payları da endekse alınır.
- 6.3.** Birden fazla grup payı işlem gören şirketlerin, fiili dolaşımdaki payların piyasa değeri açısından sadece en büyük grubu dikkate alınır.
- 6.4.** Yıllık finansal raporlarındaki ihracat, yurtdışı satışlar, ihracat kayıtlı satışlar vb. kalemlerin ABD\$’na çevrilmesinde, TCMB tarafından ilan edilen günlük Döviz Alış Kurularının aritmetik ortalaması kullanılır.

7 DÖNEMSEL OLMAYAN DEĞİŞİKLİKLER

Şirketlerin bildirimlerine dayanılarak endeksin kapsamında değişiklik yapılması gereken durumlarda, ilgili bildirim gerçeğe tarihten bir önceki iş günü en geç saat 16:30’a kadar (yarım gün ise en geç saat 12:00’a kadar) KAP’ta yayımlanmış olması gerekir. Aksi takdirde ilgili değişiklik, bildirim KAP’ta yayımlandığı günü takip eden ikinci iş günü geçerli olacak şekilde yapılır.

- 7.1.** Pazarları kesin olarak kapatılan paylar, ilave halka arz nedeniyle kapatılanlar hariç işlem sırası kesintisiz 5 iş gününden fazla süre için kapatılan paylar, bulunduğu pazardan endeksin kapsamında olmayan bir pazara alınan paylar ile A veya B listesinden C veya D listesine alınan paylar, kapatma veya geçiş işleminin gerçekleştiği gün geçerli olacak şekilde endeksten çıkarılır.

Yukarıda sıralanan gerekçelerle endeksten çıkarılan paylar, endeksten çıkarılma gerekçesi ortadan kalksa dahi Endeks Dönemi içerisinde tekrar endekse alınmaz.

- 7.2.** Payları Endeks kapsamındaki bir şirketin, iki veya daha fazla şirkete bölünmesi halinde ortaya çıkan yeni şirketlerin durumu yeniden değerlendirilir.
- 7.3.** Payları Endeks kapsamında olmayan bir şirketin, endeks kapsamındaki bir veya birden fazla şirkete devir alması halinde devir alan şirketin durumu yeniden değerlendirilir.
- 7.4.** Payları Borsa’da ilk defa işlem görmeye başlayan şirket, ilan edilmiş son “TİM İlk 1000 Listesi”nde yer alıyorsa veya son yıllık finansal raporlarındaki ihracat tutarı listenin son sırasındaki şirketin ihracat tutarından yüksekse, kapsam dışı paylardan değilse veya ana faaliyet alanı Kapsam Dışı Sektörlerde yer almıyorsa ve halka arz edilen paylarının piyasa değeri 50 milyon TL’nin üzerinde ise endekse alınır.